

September 2023

Kortfattet
information om
lægemidler

Nyhedsbrev psykiatri

Kære kollega

Læs her bl.a. om følgende:

- Venlafaxin depottablet udskilles uomodnet i afføringen
- Metformin mod antipsykotika-induceret vægtøgning
- SSRI og blødning
- Må Zyprexa® smelt opløses i vand?
- Rygning, lav p-clozapin og indikation for CYP-genotypning

Hvis et eller flere emner vækker din interesse, kan du kontakte os og få tilsendt en uddybende kopi af det specifikke svar. Har du selv spørgsmål om konkrete problemstillinger med lægemidler, så ring eller send os en henvisning.

Vi er samarbejdende afdelinger, der er her for at hjælpe dig, ved at tilbyde evidens- og forskningsbaseret baggrundsviden og seneste nyt indenfor Klinisk Farmakologi.

God læsning

Eva Aggerholm Sædder

Cheflæge, Klinisk Farmakologi, Aarhus
&

Birgitte Klindt Poulsen

Cheflæge, Klinisk Farmakologisk Enhed, Aalborg

Venlafaxin depottabletter kvitteres med afføringen (8898)

En patient har bemærket, at venlafaxin depottablet kvitteres i umiddelbar uomdannet tilstand med afføringen, og mistænker manglende behandlingseffekt på den baggrund.

Venlafaxin depottablet er opbygget som en matrix, der langsomt frigiver lægemidlet fra små gange i tableten under passage i tarmsystemet, men som bevarer sin umiddelbare konfiguration. 'Hylsteret' kvitteres derfor med vilje med afføringen. Dette fænomen er ikke unikt for venlafaxin depottablet, men gælder også flere andre depottabletter, f.eks. tablet kaliumklorid.

Metformin mod antipsykotika-induceret vægtøgning (9536)

Metformin anvendes i praksis nogle gange off-label- til udvalgte patienter for at minimere den vægtøgning, som ofte følger med antipsykotisk behandling. Der foreligger data fra randomiserede forsøg, der viser, at metformin er bedre end placebo til at modvirke antipsykotika-induceret vægtøgning også hos patienter, der ikke er kendt med type 2 diabetes.

En nyligt udgivet guideline udarbejdet i Irland beskriver evidensen bag brug af metformin til denne indikation og vejleder herudover om opstartstidspunkt og dosering. Guidelinen kan tilgås her: <https://mentalhealth.bmj.com/content/25/1/15>
Denne guideline er udgivet i 2022, og det skal nævnes, at der for nuværende ikke refereres til denne i gældende danske guidelines.

Selektive serotonin-reuptake inhibitorer og blødning (9513)

I forbindelse med opstart af sertralin-behandling hos en patient i behandling med lavmolekylært heparin, blev behandlende læge opmærksom på, at kombinationen, ifølge pro.medicin.dk, øger blødningsrisikoen. Behandlende læge ønskede denne mulige interaktion uddybet.

Både selektive serotonin-reuptake inhibitorer (SSRI) og serotonin/ noradrenalin reuptake inhibitorer (SNRI) kan øge blødningsrisikoen via en hæmning af trombocytfunktionen, da trombocytterne er afhængige af at optage serotonin for at fungere optimalt. Man har spekuleret i, om den trombocytthæmmende effekt varierer på tværs af SSRI'er, da de har forskellig affinitet for serotonin-receptoren, men den kliniske betydning af dette er uvis.

Kombinationsbehandling med SSRI og antikoagulation er således ikke kontraindiceret, men der findes altså en farmakodynamisk interaktion mellem antikoagulation og SSRI, som skal have i mente, når man vurderer patientens samlede blødningsrisiko.

Må Zyprexa® smelt oplømmes i vand? (9552)

Olanzapin findes både som tablet og smeltetablet. Smeltetabletten må gerne oplømmes i væske inden indtag (ifølge produktresuméet både i vand, appelsinjuice, æblejuice, mælk eller kaffe). Smeltetabletter er således ikke produceret med det formål at blive optaget i mundslimhinden, men udelukkende produceret for at lette oralt indtag. Dette er i modsætning til resoribletter, som netop er lavet med henblik på optag i mundslimhinden (findes f.eks. som buprenorfin resoriblet), og som derfor ikke må oplømmes i væske inden indtag.

Skyldes lav p-clozapin, at patienten har en genetisk betinget hurtig omsætning af clozapin? (9477)

En patient med skizofreni fik målt p-clozapin under det vanlige referenceinterval trods en daglig dosis på 600 mg, og behandlende psykiater overvejede om patienten burde CYP-genotypes. Patienten havde et dagligt forbrug på +10 cigaretter.

Cigaretrygning inducerer CYP1A2, som er et af de primære CYP-enzymet involveret i omsætningen af clozapin. Induktionen er maksimal allerede ved rygning over 6 cigaretter dagligt, og CYP-induktionen skyldes polycykliske aromatiske kulbrinter i cigaretrøgen, og forekommer derfor ikke i tilfælde af brug af nikotinsubstitutionsmidler eller E-cigaretter. Det er beskrevet, at der hos rygere er behov for dosisøgning op til 50% for at opnå plasmakoncentration på niveau med ikke-rygere. Den lave plasmakoncentration kunne altså skyldes cigaretrygning. CYP-udredning anbefales ikke, da undersøgelserne er relativt dyre, og i dette tilfælde ikke har konsekvenser for det videre kliniske forløb. Uanset resultatet af CYP-genotyping, vil der være behov for løbende klinisk vurdering af indikation for dosisændringer vejledt af plasmakoncentrationsmålinger.

Har du lægefaglige spørgsmål vedrørende klinisk farmakologiske problemstillinger?

Kontakt
Lægemiddelrådgivningen
9-15 på hverdage

Kontakt

Vagthavende 7846 3666

Yderligere information:
farmakologi.au.dk